

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten ja virallisten asiakirjojen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta perintöasioissa sekä eurooppalaisen perintötodistuksen käyttöönnotosta”

KOM(2009) 154 lopullinen – 2009/0157 COD

(2011/C 44/25)

Esittelijä: **Claudio CAPPELLINI**

Neuvosto päätti 20. marraskuuta 2009 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 262 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten ja virallisten asiakirjojen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta perintöasioissa sekä eurooppalaisen perintötodistuksen käyttöönnotosta

KOM(2009) 154 lopullinen – 2009/0157 COD.

Asian valmistelusta vastannut ”yhtenäismarkkinat, tuotanto ja kulutus” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 15. kesäkuuta 2010.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 14.–15. heinäkuuta 2010 pitämässään 464. täysistunnossa (heinäkuun 14. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 119 ääntä puolesta 1:n pidättyessä äänestämästä.

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 Komitea suhtautuu tarkasteltavana olevaan komission ehdotukseen myönteisesti mutta toteaa, että se jää kauas vihreässä kirjassa esitetyistä näkemyksistä ja vielä kauemmas ETSK:n 26. lokakuuta 2005 antamassaan lausunnossa esittämistä ehdotuksista.

1.2 Komitean näkemyksen mukaan tarjoaa ehdotettu asetusta kansalaisyhteiskunnalle tärkeän välineen, jolla parannetaan oikeudellista ennakoitavuutta ja autetaan ratkaisemaan nopeasti ja kustannustehokkaasti kansainväliset perintöasiat EU:n jäsenvaltioissa. Komitea kiinnittää komission huomion kuitenkin tarpeeseen tarkistaa ehdotetun asetuksen erikieliset toisinnot ja varmistaa, että ne vastaavat toisiaan ja että oikeudellista terminologiaa käytetään asianmukaisesti.

1.3 Komitea on huolissaan eräistä seikoista, joita ovat mm. EU:n ulkopuolisten maiden lainsäädännön rooli ja perintötodistuksen eräät ominaisuudet. Näiden puutteiden korjaamiseksi komitea suosittaa 26 artiklan uudelleenmuotoilua ja 43 artiklan 2 kohdassa mainitun määräajan pidentämistä. Asetusehdotus on monimutkainen asiakirja, ja sen perusteellinen analyysi ja esittely edellyttäisivät tavanomaista pidempää ETSK:n työskentely-asiakirjaa.

1.4 Komitea suosittaa painokkaasti asetusehdotukseen seuraavia muutoksia:

- i. Lisätään asetusehdotuksen perustelujen kohtiin 1, 2 ja 3.2 (ks. 3.4.3 ja 3.4.4) lauseet ”Sääntöjen erilaisuus myös estää ja hidastaa omistusoikeuden siirtämistä perinnönjättäjältä lakimääräiselle perilliselle” ja ”Jäsenvaltioiden yksipuoliset

toimet eivät olisi riittäviä ehdotetun asetuksen kaikkien tavoitteiden saavuttamiseksi”.

- ii. lisätään 1 artiklan 1 kohtaan selvennys, että ehdotettua asetusta sovelletaan ainoastaan perintöasioihin, ”joilla on kansainvälinen luonne” (ks. 4.1.1).
- iii. korvataan 21 artiklan 1 kohdan englanninkielisen toisinnon ”subsequent” sanoilla ”additional” tai ”other than” kaikissa kielitoisinnossa (ks. 4.3.8) (käänt. huom. suomenkielisessä toisinnossa on sanat ”vielä muu”).
- iv. korvataan 25 artikla uudella artiklalla: ”Yleispätevyys: Tässä asetuksessa säädetään sovellettavasta laista, vaikka se ei olisi jonkin jäsenvaltion laki” (ks. 4.3.9).
- v. korvataan 26 artikla (englanninkielisen toisinnon otsikko tulee olla ”Renvoi” eikä ”Referral” (käänt. huom. suomenkielisessä toisinnossa on ”Takaisin- ja edelleenviittaus [renvoi]”) seuraavalla uudella artiklalla: ”Jos perinnönjättäjä ei ole valinnut sovellettavaa lakia 17 artiklan nojalla ja tämän asetuksen mukaan sovellettava laki on EU:n ulkopuolisen valtion laki ja kyseisen valtion lainvalintasääntöjen mukaan sovelletaan joko sellaisen EU:n jäsenvaltion tai jonkin muun EU:n ulkopuolisen valtion lakia, joka soveltaisi omaa lakiaan, sovelletaan tämän muun valtion lakia. Tämä artikla ei koske perintösopimuksia, joiden 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu yhdistävä tekijä on laki, johon sillä on läheisimmät yhteydet” (ks. 4.3.10.1).

- vi. lisätään 27 artiklaan sana "selvästi" ennen sanaa "vastoin" kaikissa kielitoisinnoissa ja "kansainvälisen" ennen sanaa "oikeusjärjestyksen" ainakin ranskan- ja italiansuomenkielissä toisinnoissa (ks. 4.3.11).
- vii. korvataan sana "säännöt" sanalla "säännökset" 27 artiklan 2 kohdassa kaikissa kieliversioissa (ks. 4.3.12).
- viii. pidennetään 43 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu määräaika 9 kuukaudesta 12 kuukauteen (ks. 4.6.1).

2. Taustaa

2.1 Asetusehdotus koskee monimutkaista aihetta. Se on kansalaisuudesta riippumatta tärkeä jokaiselle, jonka asuinpaikka on (6 artiklaan sisältyvät laajennukset mukaan luettuina) Euroopan unionissa. Perintö- ja testamenttioikeutta koskevassa vihreässä kirjassa ⁽¹⁾ käynnistettiin laajapohjainen kuulemisprosessi lakimääräisestä ja testamenttiin perustuvasta kansainvälisestä perimyksestä.

2.2 Ehdotetun asetuksen käytännön merkitys yhtenäisenä normeja asettavana välineenä perustuu EU:n jäsenvaltioiden nykyisten oikeussääntöjen moninaisuuteen seuraavien seikkojen osalta:

- sovellettavan lain määrittäminen
- jäsenvaltioiden tuomioistuinten toimivallan laajuus kansainvälisten testamenttien ja perintöasioiden alalla
- ehdot, joiden vallitessa toisessa jäsenvaltiossa annettu tuomio voidaan tunnustaa ja panna täytäntöön ja
- ehdot, joiden vallitessa toisessa jäsenvaltiossa laadittu virallinen asiakirja voidaan tunnustaa ja panna täytäntöön.

2.3 Selvyyden lisäämiseksi asetusehdotuksella pyritään luomaan yhtenäinen järjestelmä näille säännöille, jotka kuuluvat kaikki kansainvälisen yksityisoikeuden piiriin ja joiden mukaan kansainväliset testamentti- ja perintöasiat ratkaistaan tuomioistuinvallion (joka on jokin EU:n jäsenvaltio) (ehdotettuun asetukseen sisältyvien) lainvalintasääntöjen mukaan määräytyvän lain mukaisesti. Toisaalta ei ehdotetulla asetuksella ole määrä olla itsessään mitään vaikutusta jäsenvaltioiden omaan aineelliseen lainsäädäntöön, joka koskee perinnönsaajan asemaa, oikeuksia ja velvollisuuksia perinnönjättäjän jäämistön (kuolinpesän) osalta. Lisäksi VI luvussa tarkoitettu eurooppalainen perintödistus ei ole poikkeus, vaan todiste perintöoikeudellisesta asemasta. Se ei edellytä yhtenäisiä kansallisen aineellisen oikeuden säännöksiä perintöoikeudellisen aseman saamisen edellytyksistä. Yleisesti ottaen aineellinen kansallinen oikeus ei kuulu tarkasteltavana olevaa asetusehdotusta lukuun ottamatta perustamissopimuksen 65 artiklan b kohdassa tarkoitettuun toimivaltaan.

3. Yleistä

3.1 Perintö- ja testamenttioikeutta koskevasta vihreästä kirjasta antamassaan lausunnossa ⁽²⁾ ETSK toteaa muun muassa:

- olevansa tyytyväinen vihreään kirjaan, koska siinä esitetään "perustavaa laatua olevia ja kiireellisiä kysymyksiä"
- kiinnittävänsä komission huomion "vero-ongelmiin, joita saattaa aiheutua perillisille silloin, kun omaisuus on kahdessa tai useammassa maassa" ja
- ilmaisevansa avoimesti kiinnostuksensa aiheeseen toteamalla, että "se katsoo, että perintö- ja testamenttiasiat ovat tärkeä kysymys Euroopan unionin kansalaisille. Kansalaiset odottavat yhteisön aloitteelta muodollisuuksien yksinkertaistamista, parempaa oikeudellista ja verotuksellista varmuutta sekä kansainvälisten perintöasioiden entistä nopeampaa käsittelyä. Näitä odotuksia ei pidä pettää –".

3.2 Nyt kun vihreän kirjan tarkastelusta on kulunut neljä vuotta, ETSK:n testamentti- ja perintöasioita koskevaa kiinnostuksenilmausta, jonka mukaan "perintö- ja testamenttiasiat ovat tärkeä kysymys Euroopan unionin kansalaisille", täytyy ajantasaistaa komission ehdottaman asetuksen rakenteen ja siihen sisältyvien konkreettisten säännösten osalta.

3.3 Nykyisen asetusehdotuksen mahdollisuudet ja sidosryhmät

3.3.1 Todettakoon, että ETSK kehottaa lausunnossaan ⁽³⁾ komissiota kiinnittämään huomiota vero-ongelmiin ja parantamaan verotuksellista varmuutta. Kuitenkin kun tarkastellaan ehdotetun asetuksen soveltamisalaa ottaen huomioon perustamissopimuksen 65 artiklassa myönnettyt suppeat toimivaltuudet, siinä säädetään testamentti- ja perintöasioihin liittyvistä kansainvälisen yksityisoikeuden kysymyksistä, eikä sillä ole määrä olla suoraa vaikutusta jäsenvaltioiden lainsäädäntöön kansainvälisiin testamentti- ja perintöasioihin liittyvien vero-oikeudellisten kysymysten osalta.

3.3.2 Mahdollinen testamentti tehdään ennen perinnönjättäjän kuolemaa, ja testamentintekijä voi perua sen aina kuolemaansa asti. Perimystä koskevia sääntöjä sovelletaan heti kuoleman jälkeen, mutta vasta perittävän kuoleman jälkeen testamentti tai lakimääräinen perimus on lakimääräisesti voimassa ja toimeenpantavissa omistusoikeudellisine seurauksineen. Ehdotettu asetusta koskee siis kaikkia ihmisiä kansalaisyhteiskunnan kaikissa sidosryhmätyypeissä.

3.3.3 Ehdotetun asetuksen soveltamisalasta on kuitenkin todettava selvyyden vuoksi, että sitä

- sovelletaan vain sellaisiin testamentti- ja perintöasioihin, joilla on kansainvälinen luonne – jota ei tosin ole määritelty asetusehdotuksessa – eikä puhtaasti maansisäisiin perimyksiin, joita on paljon enemmän.

⁽¹⁾ KOM(2005) 65 lopullinen.

⁽²⁾ EUVL C 28, 3.2.2006, s. 1.

⁽³⁾ EUVL C 28, 3.2.2006, s. 1.

b) sovelletaan ihmisiin eli luonnollisiin henkilöihin, mutta ei yksityis- tai julkisoikeudellisiin oikeushenkilöihin.

3.4 *Tavoitteet ja toissijaisuusperiaate*

3.4.1 Asetus parantaa huomattavasti oikeudellista ennustettavuutta kaikkien sen sääntelemien kysymysten alalla, mikä johtuu varmasti jäsenvaltioita, niiden kansallista lainsäädäntöä ja tuomioistuimia velvoittavan EU:n asetuksen yhtenäisestä ja velvoittavasta luonteesta. Ehdotuksen suora lisäarvo perustuu tähän vaikutukseen. Ehdotuksen laadukkuuden ja säännösten täsmällisen laatimisen varmistaminen on ensiarvoisen tärkeää.

3.4.2 Ilmoitetun tavoitteen mukaan ”pyritään poistamaan kaikki henkilöiden vapaan liikkuvuuden esteet”. Tämä ei saisi johtaa sen seikan huomiotta jättämiseen, että kysymys, onko henkilöllä perinnönsaajan asema vai ei ja onko hänellä lakimääräisiä ”oikeuksia” perinnönjättäjän jäämistöön jossakin EU:n jäsenvaltiossa, ei kuulu kansainvälisen yksityisoikeuden piiriin (mikä on ehdotetun asetuksen kohde), vaan jäsenvaltioiden testamentteja ja perimystä koskevan aineellisen sovellettavan oikeuden piiriin. Ehdotettu asetusta ei aiheuta tähän muutoksia, koska sillä ei yhtenäistetä tällaisia aineellisen oikeuden säännöksiä. Lisabonin sopimuksen voimaantulon vuoksi asetusehdotuksen perusteluosaa olisi tarkistettava ja tarvittaessa muutettava. ETSK toistaa Yhdistyneen kuningaskunnan, Irlannin ja Tanskan asemaa käsitellessä kannanotoissaan esittämänsä kehotuksen, että kyseiset jäsenvaltiot ilmoittaisivat olevansa valmiita soveltamaan asetusta.

3.4.3 Kun nämä selvennykset on tehty, mainittakoon, että asetusehdotuksen perustelujen 1.2 kohtaan sisältyy täsmällinen toteamus (”Henkilöt, joilla on oikeuksia valvottavanaan kansainvälisessä perintöasiassa, kohtaavat huomattavia vaikeuksia”) ja melko huonosti vakuuttava ja pitkälle menevä päätelmä, joka ulotetaan omistusoikeuteen (”sääntöjen erilaisuus estää myös käyttämästä täysimääräisesti yksityistä omistusoikeutta”). Lievempi sanamuoto kuten ”sääntöjen erilaisuus myös estää ja hidastaa omistusoikeuden siirtämistä perinnönjättäjältä lakimääräiselle perilliselle” olisi täsmällisempi ja sopivampi.

3.4.4 Toteamuksen ”jäsenvaltioiden yksipuoliset toimet olisi- vat siksi ristiriidassa tämän tavoitteen kanssa” termi ”ristiriidassa” on liian voimakas. Jos jäsenvaltiot haluavat, ne voivat asetuksesta huolimatta pyrkiä ainakin saavuttamaan sovellettavan lain yhtenäisen määrittämisen tavoitteen ratifioimalla perimystä koskevan Haagin yleissopimuksen vuodelta 1989. ETSK:n mielestä lievämpi sanamuoto, kuten ”jäsenvaltioiden yksipuoliset toimet eivät olisi riittäviä ehdotetun asetuksen kaikkien tavoitteiden saavuttamiseksi” vaikuttaa sopivammalta.

4. **Erityistä**

4.1 *I luku: Soveltamisala ja rakenne*

4.1.1 Ehdotetun asetuksen on määrä kattaa testamentit ja perintöasiat, joilla on kansainvälinen luonne, mutta siinä ei määritellä kansainvälistä luonnetta. Ehdotuksessa tulee mainita selvyyden vuoksi, että asetusta sovelletaan vain ”tapauksissa, joilla on kansainvälinen luonne”.

4.1.2 Kuten asetusehdotuksen otsikosta ilmenee, se kattaa sekä toimivallan (II luku) että tunnustamisen ja täytäntöönpanon (IV luku) eli ne kaksi kansainvälisen yksityisoikeuden alaa, jotka sovellettavaa lakia koskevia sääntöjä lukuun ottamatta kuuluvat 22. joulukuuta 2000 tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 44/2001 (jäljempänä asetusta N:o 44/2001) soveltamisalaan. Testamentit ja perintöasiat eivät kuulu sen soveltamisalaan. Tämä aukko selittää, miksi oli tärkeää päättää, että asetusehdotus kattaa kaikki kolme kansainvälisen yksityisoikeuden alaa ja sisältää niitä koskevat yhtenäiset säännöt. Nämä alat ovat sovellettava laki, toimivalta ja tuomioiden tunnustaminen ja täytäntöönpano kansainvälisissä perintöasioissa.

4.2 *II luku: Toimivalta*

4.2.1 II luku (3–15 artikla) koskee toimivaltaa, ja sen säännöksiä sovelletaan jäsenvaltioiden tuomioistuimiin, ja muihin kuin oikeusviranomaisiin sitä on sovellettava vain tarvittaessa.

4.2.2 Yleinen toimivalta on sen jäsenvaltion tuomioistuimilla, jossa perinnönjättäjällä oli kuollessaan asuinpaikka. On selvää, että mitään kansalaisuusedellytystä ei ole. Huomattakoon, että myös toimivaltaa koskevassa EU:n yleisessä järjestelmässä, tai yleissäädöksessä, joka on asetusta N:o 44/2001, myönnetään yleinen toimivalta kotipaikan perusteella ja jätetään kansalaisuus huomiotta.

Tämä ehdotetun asetuksen mukainen yleinen toimivalta koskee (kuolleita) EU:n kansalaisia, mutta myös muita kuin EU-kansalaisia, jos heidän asuinpaikkansa oli kuolinhetkellä jossakin EU:n jäsenvaltiossa.

4.2.3 Tapauksissa, joissa perinnönjättäjän asuinpaikka hänen kuollessaan ei ollut jäsenvaltiossa, jäsenvaltion tuomioistuimilla on kuitenkin ”täydentävä toimivalta” useissa tapauksissa, joissa jäsenvaltioiden tuomioistuinten toimivaltaa laajennetaan huomattavasti sitä yksinkertaista tilannetta ulommas, jossa perinnönjättäjän asuinpaikka hänen kuollessaan oli jossakin jäsenvaltiossa. Kansalaisuudella ei ole merkitystä yleisen toimivallan kannalta, mutta se on täydentävän toimivallan määräytymisperuste.

4.2.4 Jäsenvaltioiden tuomioistuimilla, joiden alueella jäämistö sijaitsee, ei ole automaattisesti yleistä toimivaltaa ehdotetun asetuksen nojalla. Yksi osittainen poikkeus koskee jäämistön luovutusta, sen merkitsemistä rekistereihin tai omistusoikeuden siirtymisen merkitsemistä rekistereihin.

4.3 III luku Sovellettava laki

4.3.1 III luku (16–28 artikla) sisältää sovellettavaa lakia koskevat yhtenäiset säännöt. Yleissäännön mukaan koko perimykseen on sovellettava sen jäsenvaltion lakia, missä perinnönjättäjällä oli kuollessaan asuinpaikka. Muita edellytyksiä, esimerkiksi kansalaisuus, ei ole. Irtainta ja kiinteää omaisuutta ei eroteta toisistaan.

4.3.2 Huomattakoon, että ehdotetun asetuksen lainvalintasääntöjä, joita jäsenvaltioiden tuomioistuinten tulee noudattaa, sovelletaan siitä riippumatta, onko valtio, jonka oikeutta sovelletaan, EU:n jäsenvaltio vai ei (25 artikla).

4.3.3 Perinteisesti kansainvälisessä yksityisoikeudessa tunnustetaan "osapuolten itsenäisyys" eli osapuolten mahdollisuus valita sopimusoikeudellisissa asioissa mikä tahansa sovellettava laki. Asetusehdotuksen mukaan henkilö voi valita, että hänen perimyksensä sovelletaan sen jäsenvaltion lakia, jonka kansalainen hän on.

4.3.4 Oikeudellisen ennustettavuuden vuoksi tämän lainvalinnan on oltava nimenomainen, ja se on tehtävä testamentille säädetyssä muodossa.

4.3.5 Eri aihe, jota ei tule sekoittaa koko perimystä koskeviin lainvalintakysymyksiin, on "perintösopimukset". Henkilön perimystä koskevaan sopimukseen sovelletaan lakia, jota ehdotetun asetuksen nojalla olisi sovellettu kyseisen henkilön perimykseen, jos hän olisi kuollut sinä päivänä, jona sopimus tehtiin. Tällöin käytetään vaihtoehtoisia yhdistäviä tekijöitä sopimuksen pätevyyttä koskevan *Favor validitatis* -säännön mukaisesti.

4.3.6 Sovellettavan lain soveltamisala on hyvin tärkeä kysymys sekä vertailevasta että yhtenäisen oikeuden näkökulmasta. Asetusehdotuksessa sovellettavan lain soveltamisalaa laajennetaan siten, että sitä on sovellettava koko perimykseen perintötilanteen alkamisesta aina siihen asti, kun perintö luovutetaan lopullisesti oikeudenomistajille. Tavoitteena on selvästi sisällyttää mahdollisimman monia lainsäädännöllisiä kysymyksiä yhteen ja ainoaan sovellettavaan lakiin, jotta voidaan parantaa oikeudellista ennustettavuutta ja vähentää monimutkaista ja aikaa vievää useampaan (ja usein ulkomaiseen) lakiin perehtymistä. Asetusehdotus sisältää pitkän mutta ei tyhjentävän luettelon sovellettavan lain alaan kuuluvista kysymyksistä. Näin ollen se kattaa myös ehdotuksessa mainitsemattomia kysymyksiä, jotka koskevat perimystä perintötilanteen aloittamisesta aina siihen asti, kun perintö luovutetaan lopullisesti oikeudenomistajille.

4.3.7 Perimykseen sovellettava laki koskee perimystä kokonaisuudessaan sen aloittamisesta aina siihen asti, kun perintö luovutetaan lopullisesti oikeudenomistajille, mutta ei estä sovellettavasta sen valtion lakia, jossa jäämistö sijaitsee, jos siinä säädetään perinnön tai testamenttilahjoituksen vastaanottamiselle tai niistä luopumiselle vielä muita muodollisuuksia kuin perimykseen sovellettavassa laissa säädetyt.

4.3.8 Tämän säännöksen osalta on suositeltavaa pyrkiä selvittämään, onko englanninkielisen toisinnon 21 artiklan 1 kohdassa oleva termi "*subsequent*" (eli "jälkeenpäin tapahtuva") asianmukainen vai olisiko säännöksen asiayhteydessä parempi käyttää pikemminkin termiä "*additional*" tai "*other*" (käänd. huom. suomenkielisessä toisinnossa on "vielä muu"). Englanninkielisessä toisinnossa olisi säännöksen asiayhteyden vuoksi parempi käyttää termiä "*additional*" tai "*other*".

4.3.9 ETSK:n näkemyksen mukaan artiklassa "yleispätevyys" (25 artikla) käytetyn terminologian tulisi ilmentää selkeästi vain sitä, mitä tulevan asetuksen III luku tosiasiassa tekee: säätää sovellettavasta laista. Yksinkertaisempi ja suositeltava terminologia olisi siis: "Yleispätevyys: Tässä asetuksessa säädetään sovellettavasta laista, vaikka se ei olisi jonkin jäsenvaltion laki".

4.3.10 Jos jätetään tarkastelun ulkopuolelle perinnönjättäjän mahdollisuus valita, että sovelletaan sen jäsenvaltion lakia, jonka kansalainen hän on (17 artikla), asetuksen mukaan sovelletaan yleisesti tuomioistuinvaltion lakia eli sen EU:n jäsenvaltion tuomioistuimen lakia, jossa perinnönjättäjällä oli kuollessaan kotipaikka. EU:n ulkopuolisen valtion lakia saatetaan kuitenkin soveltaa täydentävää toimivaltaa (6 artikla) koskevan säännöksen nojalla. Tällaisissa tapauksissa on tarpeen estää se, että asetus vesittäisi sellaisten yhdistävien tekijöiden yhtenäisyyden, (yhtenäisyys hyödyttää kaikkia perinnönjättäjiä ja -saajia) jotka ovat mahdollisesti jo olemassa joidenkin EU:n ulkopuolisten maiden kanssa. Tulee estää myös se, että asetuksessa myönnetään toimivaltuuksia kansalliselle oikeusjärjestykselle, joka ei pidä omasta näkökulmastaan lakiaan sovellettavana kyseessä olevassa perintöasiassa. Tämän tarpeen täyttämiseksi sekä EU:n ja sen ulkopuolisten valtioiden välisen koordinaation tehostamiseksi suositetaan, että nykyinen 26 artikla (englanninkielisen toisinnon otsikon tulee olla "*Renvoi*" eikä "*Referral*") (käänd. huom. suomenkielisessä toisinnossa on "Takaisin- ja edelleenviittaus [renvoi]") korvataan seuraavalla artiklalla:

4.3.10.1 "Jos perinnönjättäjä ei ole valinnut sovellettavaa lakia 17 artiklan nojalla ja tämän asetuksen mukaan sovellettava laki on EU:n ulkopuolisen valtion laki ja kyseisen valtion lainvalintasääntöjen mukaan sovelletaan joko sellaisen EU:n jäsenvaltion tai jonkin muun EU:n ulkopuolisen valtion lakia, joka soveltaisi omaa lakiaan, sovelletaan tämän muun valtion lakia. Tämä artikla ei koske perintösopimuksia, joiden 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu yhdistävä tekijä on laki, johon sillä on läheisimmät yhteydet".

4.3.10.2 Tämä uusi säännös soveltuu asetukseen ⁽⁴⁾, ja sillä pyritään parantamaan ⁽⁵⁾ samanlaista säännöstä, joka sisällytettiin tärkeään perimystä koskevaan Haagin yleissopimukseen samasta syystä eli "koska useimmat valtuuskunnat – – pitivät sitä yrityksenä olla hävittämättä yhtenäisyyttä tapauksissa, joissa se jo on olemassa ⁽⁶⁾". Lisäksi tämän säännöksen (uusi artikla 26) joustavuus vastaa renvoi-säännöksen lakia/sisältöä ja käytäntöä joissakin EU:n ulkopuolisissa maissa, kuten Yhdysvalloissa ⁽⁷⁾.

Kaikki renvoi-säännökset on jätetty radikaalisti Rooma I- ja Rooma II-asetusten ulkopuolelle, mikä osoittaa yksinkertaisesti, että niiden sisältö (sopimusvelvoitteet ja sopimuseuvelvoitteet) eroaa huomattavasti perintöasioista. Tämän kysymyksen jättäminen Rooma I- ja Rooma II-asetusten ulkopuolelle ei ole itsessään vakava argumentti edellä suositetun uuden 26 artiklan pois jättämiseksi, sillä se on perintöasioissa keskeinen ja hyödyllinen kaikille perinnönjättäjille ja -saajille, ja edistää myös EU:n ja sen ulkopuolisten valtioiden yhdistävien tekijöiden entistä tasapainoisempaa koordinoitua.

4.3.11 Perinteinen mutta keskeinen tärkeä säännös on oikeusjärjestyksen perusteita koskeva 27 artikla. Melko yleisen käytännön mukaisesti suositetaan, että lisätään 27 artiklaan sana "selvästi" ennen sanaa "vastoin" kaikissa kielitoisinnoissa ja "kansainvälisen" ennen sanaa "oikeusjärjestyksen" ainakin ranskan- ja italiankielisissä toisinnoissa (ja tarpeen mukaan muissa kielitoisinnoissa). Innovatiivinen ja hyödyllinen on erityisesti perintöasioita varten räätälöity säännöksen soveltamatta jättämisen kieltö "pelkästään siksi, että sen lakiosaa koskevat säännöt poikkeavat tuomioistuinvaltiosta voimassa olevista".

4.3.12 27 artiklan 2 kohdan englanninkielisen toisinnon ilmaisu "its clauses regarding" ei vastaa ranskankielisen toisinnon ilmaisu "ses modalités concernant" (käänt. huom. suomenkielisessä toisinnossa on "koskevat säännöt"). Suositetaan, että kai-

kissa kielitoisinnoissa käytetään ilmaisua "koskevat säännökset" (käänt. huom. englanninkielisen toisinnon "its provisions").

4.4 IV luku: Tunnustaminen ja täytäntöönpano

4.4.1 Asetuksen (EY) N:o 44/2001 mallin mukaisesti sisällytetyt ehdotetun asetuksen IV lukuun päätöksen tunnustamista koskevat artikkelit 29–33.

4.4.2 Periaate, jonka mukaan ehdotetun asetuksen mukaisesti yhdessä jäsenvaltiossa annettu päätös tunnustetaan toisessa jäsenvaltiossa ilman erityistä menettelyä, tulee yksinkertaistamaan kansainvälisiä perintöasioita Euroopassa.

4.4.3 Jäsenvaltiossa annetun päätöksen sisältöä ei saa tarkistaa jäsenvaltiossa, jossa tunnustamista haetaan, ja se voidaan jättää tunnustamatta vain neljällä perusteella.

4.5 V luku: Viralliset asiakirjat

4.5.1 Toinen kansainvälisten perintöasioiden huomattava yksinkertaistuminen syntyy siitä, että yhdessä jäsenvaltiossa virallisesti laaditut tai rekisteröidyt viralliset asiakirjat, jotka ovat yhteisiä perintöasioissa, tunnustetaan ehdotetun asetuksen mukaisesti muissa jäsenvaltioissa.

4.6 VI luku: Eurooppalainen perintötodistus

4.6.1 Ehdotetussa asetuksessa esitetty eurooppalainen perintötodistus todistaa henkilön aseman perillisenä tai testamentinsaajana taikka valtuuden testamentin toimeenpanijana tai ulkopuolisena pesänhoitajana. Suositetaan, että 43 artiklan 2 kohdassa mainittu määräaika pidennetään 9 kuukaudesta 12 kuukauteen.

4.6.2 Hakemuslomakemallia olisi yksinkertaistettava, ja siitä olisi poistettava kohta 4.7, jossa vaadittavat tiedot ovat tarpeettomia.

Bryssel 14. heinäkuuta 2010

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja

Mario SEPI

⁽⁴⁾ Näin laajennetaan renvoi-säännön soveltamista EU:n ulkopuolisista maista jäsenvaltioihin.

⁽⁵⁾ Tämä tapahtuu sulkemalla pois sen toiminta paitsi *Professio iuris*-tapauksessa (17 artikla) myös erityyppisten yhdistävien tekijöiden ja menetelmien osalta (poikkeuslausekkeet, kuten laki, jolla on läheisimmät yhteydet, 18 artiklan 2 kohta).

⁽⁶⁾ *Waters Report*, s. 553, *Proceedings of the Sixteenth Session*, 3 to 20 October 1988, T.II, *Hague Conference of Private International Law*, 1990. Art.4, Perimykseen sovellettavasta laista Haagissa 1.8.1989 tehty yleissopimus. Ks. myös P. Lagarde, *La nouvelle Convention de la Haye sur la loi applicable aux successions*, RCDIP 1989, s. 249 (258).

⁽⁷⁾ Haagin yleissopimuksen 4 artiklasta ks. E.F.Scoles, "The Hague Convention on Succession", *AJCL* 1994 s. 85, (113).